

LATVIJĀ ▶ 4

**Visi imigrācijas
jautājumi pašlaik ir
"Vienotības" rokās.**

INTERVIJA. KZ ▶ 4

**Alvis Hermanis: "Puse no publikas biļetes
uz izrādi "Brodskis/Barišņikovs" laikam
pirka seriāla "Sekss un lielpilsēta" dēļ..."**

**Astoņus gadus
"uz ledu".**

Beidzot sāk risināt reitterapeitu izglītības jautājumu.

LATVIJĀ ▶ 6

Biedē ar kanalizācijas aizdambēšanu. Uzzinājuši par apsaimniekotāja nodomu, daļa steidzas samaksāt parādu.

SAIMNIECĪBA ▶ 7

**Drauds
grāmatniecības
prestīžam.**

Skandāls ap Literatūras centru varbūt tiks pievērsties tulkotāju politikas izstrādei.

KULTŪRA. KZ ▶ 3

Sešpadsmit politiski un morāli nosodītie

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas nosauktajām amatpersonām tiesisku seku nebūs

Kā atbildīgie par nebūšanām būvniecības procesos laikā no 2009. līdz 2014. gadam parlamentārās izmeklēšanas komisijas ziņojumā minētas 16 personas.

MĀRA LIBEKA

Zolitūdes traģēdijas parlamentārā izmeklēšanas komisija ir paveikusi savu darbu un 12. oktobrī tā apstiprinās galaziņojumu. Nesen Saeimā veiktie likuma grozījumi noteic, ka ziņojums ir apstiprināts, ja par to nobalso komisijas vairākums. Iepriekš pietika ar vienu deputātu, kurš nenobalso, lai viss ziņojums aiziet nebūtībā. Pēc tam deputātu veikums tiks nodots ap-

sprīšanai Saeimas plenārsēdē.

Sākotnēji Latvijas Reģionu apvienības deputāta Artusa Kaimiņa rosināta komisijā raisījās diskusija par to, vai ziņojumā ir jāieraksta to politiku uzvārdi, kas politiski un morāli atbildīgi par traģēdiju. Galu galā deputāti nonāca pie secinājuma: atbildība par to, ka no 2009. līdz 2014. gadam vairs netika īstenota valsts kontrole pār būvniecības nozari, jāuzņemas Valdim Dombrovskim

("Vienotība") – viņš, kā zināms, atkāpās no Ministru prezidenta amata, bijušajiem ekonomikas ministriem Artim Kamparam ("Vienotība") un Danielam Pavļutam, finanšu ministriem Einaram Repšem ("Latvijas attīstībai"), Andrim Vilkam ("Vienotība"), bijušajiem Saeimas Budžeta un finanšu komisijas priekšsēdētājiem Guntim Bērziņam ("Vienotība"), Jānim Reiram ("Vienotība"), Saeimas Tautsaimniecības komisijas priekšsēdētājiem

Guntim Blumbergam ("Latvijai un Ventspilij"), Ventam Armandam Krauklim (Vidzemes partija), arī bijušajam Valsts prezidentam Andrim Bērziņam (ZZS), kurš vadīja parlamenta komisiju, Zatlera Reformu partijas biedriem Vjačeslavam Dombrovskim un Jānim Ozoliņam, kā arī bijušajiem Ekonomikas ministrijas valsts sekretāriem Anrijam Matīsam ("Vienotība") un Jurim Pūcem ("Latvijas attīstībai"). Komisija konstatējusi, ka par tra-

ģēdiju atbildīgs ir arī Rīgas domes priekšsēdētājs Nils Ušakovs ("Saskaņa") un Rīgas pilsētas būvvaldes vadītājs Inguss Vircavs, jo lielveikala celtniecības laikā Rīgas pašvaldībā pastāvošā būvniecības uzraudzības sistēma bijusi neefektīva un nevajadzīgi sadrumstalota. "Būvniecības jomas nesakārtotā vide Rīgas pilsētas pašvaldībā noveda pie Zolitūdes traģēdijas," šāds atziņums izriet no ziņojuma.

■ VĀRDA DIENAS

MONIKA (1369),
ZILGMA (32),
ZILGA (8).

Dati: PMLP

■ LAIKS

+7 °C
+11 °C

► 2

9 771407 333022 41 ISSN 1691-1729

Politiski un morāli nosodītie

Turpinājums no 1. lpp.

Einars Repše, kurš patlaban nodarbojas ar konsultēšanu investīciju jautājumos, bija pārsteigts par morālās un politiskās atbildības uzvelšanu arī uz viņa pleciem, jo "Finanšu ministrija neatbild par būvniecības nozari". Turklāt Repše ne reizi neesot aicināts uz izmeklēšanas komisiju, viņam nav prasīti ne telefoniski, ne rakstiski paskaidrojumi. Tiesa, bija iespējams arī pašiem pieteikties, bet ne visi to izmantoja.

"Valsts bija jāglābj no bankrota, tāpēc samazinājām ministriju budžetus un katra ministra pienākums bija ar atlikušo finansējumu iespējami labākā veidā apsaimniekot savu nozari. Pieļauju, ka būvniecības jomā notikusi reorganizācija, bet par to jājautā konkrētajiem nozares ministriem. Ja komisija strādājusi tik "kvalitatīvi" attiecībā uz mani un Vilku, es nebrīnītos, ka tā līdzīgi strādājusi arī uz citām politiskajām amatpersonām," atzina Repše.

Savukārt bijušais ekonomikas ministrs Vjačeslavs Dombrovskis vaicā, vai tad, ja Valsts būvinspekcija netiktu likvidēta, nenotiktu Zolitūdes traģēdija? "Tas ir būtisks jautājums, uz kuru komisija nav atbildējusi. Ja jau tiek saukti visi politiski un morāli atbildīgie, tad kāpēc tur nav pieminēti visi Saeimas deputāti, kuri nobalsoja pret priekšlikumu atjaunot būvinspekciju? Ja gribam vēl lielāku absurdu,

tad vajadzēja ziņojumā iekļaut arī vēlētājus, kuri balsoja par tādiem deputātiem," saka Dombrovskis un uzsver, ka arī būvniecības procesā iesaistītie dalībnieki kopā ar Latvijas Pašvaldību savienību (LPS) bija par to, ka jāmaina būvniecības uzraudzības sistēma, un bez Valsts būvinspekcijas var iztikt. Ekonomikas ministrija, atbildot uz komisijas lūgumu, rakstiskā atbildē par Valsts būvinspekcijas likvidācijas apstākļiem norādīja, ka sākotnējā ministrijas iecere bijusi centralizēt būvniecības uzraudzības funkcijas, būvinspekcijas sastāvā iekļaujot pašvaldību būvinspektoros. Centralizācijas ideja tika atmesta, jo tai kategoriski nepiekrīta LPS. 2009. gada 1. jūlijā stājās spēkā grozījumi Būvniecības likumā, ar kuriem tika likvidēta Valsts būvinspekcija, bet tas faktiski nozīmēja valsts pilnīgu atteikšanos no būvniecības uzraudzības funkcijas, to atstājot tikai pašvaldību (konkrēti – pašvaldību būvvalžu) ziņā. Savukārt no bijušā premjerministra Valda Dombrovskā un bijušā ekonomikas ministra Artā Kampara izteikumiem secināms, ka, viņuprāt, pēc Valsts būvinspekcijas likvidācijas valstī nav samazinājusies būvniecības uzraudzība, jo pilnīgi visas būvinspekcijas funkcijas tika nodotas citām institūcijām.

Eksprezidents Andris Bērziņš, kurš būvniecības jomas pārmaiņu laikā īsu brīdi vadīja Saeimas Tautsaimniecības komisiju, saci-

ja, ka neesot spējais izlasīt galaziņojumu, un uzsvēra, ka vainīgo meklēšana kā risinājums mūžīgi bijis vieglākais ceļš, bet daudz grūtāk ir izdarīt visu, kas būtu jā dara, lai šāda traģēdija neatkārtotos.

Positīvi par traģēdiju morāli un politiski atbildīgo personu uzvārdu publicēšanu vērtē sociologs Aigars Freimanis, jo šāda rīcība apliecina, ka politiskā vide un politiskās uzvedības modelis šad tad mēdz sevi neaizsargāt, par ko liecina šis retais piemērs jeb izņēmums, kad publiskoti konkrētu politiķu uzvārdi. "Ja jēdzienam "politiskā atbildība" ir saturs, tad šeit tas saturs ir," secina sociologs Freimanis. Politiski un morāli nosodītajām amatpersonām tālāku tiesisku seku nebūs, apgalvoja konstitucionālo tiesību eksperts, Eiropas Savienības tiesas tiesnesis Egils Levits, kuram komisija lūdza viedokli par atsevišķiem jautājumiem. Vienīgi tad, ja šīs personas nākotnē atkal pretendēs uz augstiem amatiem, sabiedrība atgādinās galaziņojumā secināto.

E. Levits komisijai paskaidrojis, ka "likumdošanas kvalitāti sakarā ar pastāvīgi pieaugošo sabiedrības un līdz ar to vēl jo vairāk likumdošanas kompleksitāti jau sen vairs nevar nodrošināt tikai parlamenta deputāti un viņu palīgi ar savām zināšanām. Tas varbūt vēl ir iespējams vidēja lieluma pašvaldībās, bet katrā ziņā ne valsts mērogā. Tādēļ vairākumam Eiropas Savienības dalībvalstu parlamentu ir savi zinātniskie jeb analītiskie dienesti, kas profesionāli veic likumprojektu vispusīgu analīzi un sagatavo deputātiem drošāku, racionālāku pamatu viņu politiskajiem lēmumiem". Levits, izlasot galaziņojumu, secina, ka viens no "Maxima" traģēdijas cēloņiem ir arī nepietiekami kvalitatīva likumdošana jeb kļūdainas izmaiņas likumdošanā. Zolitūdes traģēdija pēc būtības esot nepārdomātu likumdošanas izmaiņu radīta riska realizācija.

E. Levits: "Iespējams, ka Saeimas zinātniskā dienesta īstenota likumdošanas kvalitātes kontrole, ja šāds dienests būtu pastāvējis, šādu kļūdu būtu novērsusi."

UZZINA

Zolitūdes traģēdijas parlamentārā izmeklēšanas komisija izveidota Saeimas 2014. gada 11. novembra sēdē. Tajā strādā no katras parlamenta frakcijas iecelti divpadsmit tautas priekšstāvji ar deputātu Ringoldu Balodi ("No sirds Latvijai") vadībā. Tās uzdevums ir gada laikā konstatēt un izvērtēt nepilnības valsts un pašvaldību iestāžu darbā un tiesību aktos, kas bija iemesls Zolitūdes traģēdijai, kad bojā gāja 54 cilvēki un daudzi tika ievainoti. Mērķis ir arī nosaukt vārdos par nepilnībām atbildīgās amatpersonas.